

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Tak til hr. Frank Aaen. Næste ordfører er hr. Lars-Emil Johansen.

Lars-Emil Johansen (SIU):

Mens det foreliggende forslag til finanslov for 2007 virker som noget af det mest uforanderlige i mange år – i hvert fald for finanslovsforslaget grønlandsdels vedkommende – forandrer verden sig uden for disse trygge mure med kæmpe-skrift. Det sker ikke mindst i Nordatlanten, hvor der nu seriøst tales om mulige oliefund i megaklassen inden for den nærmeste fremtid: oliefund, der én gang for alle vil kunne ændre det såkaldte rigsfællesskab så radikalt, at Islands nuværende opkøb i Danmark kommer til at ligne ren barnemad. Det vil derfor også være dybt uansvarligt, hvis vi ikke i tide beskæftiger os med, hvordan man tackler en sådan situation, så den ikke løber ud af kontrol og ødelægger de gode relationer, der findes mellem vore lande.

Den overordnede økonomiske debat, som udgør grundlaget for enhver finanslov, har således, hvad angår det danske engagement i Nordatlanten, fået helt nye dimensioner i år. Det har desværre også vist sig i en række udfald fra visse politikere, der mener, at Danmark har ret til pengene, hvis der skulle opstå den positive situation, at Grønland og Færøerne bliver rige på olie.

Det er naturligvis bloktilskuddet, der spørger. Denne ulyksalige ordning med bloktilskud, der med den foreliggende finanslov nu når op over de 3,1 mia. kr. alene for Grønland – dette tilskud, som i årevis har fået mange danskere til at tro, at Danmark har ret til at kræve både det ene og det andet af os, mens vi blot skal være taknemlige. Desværre er den faktuelle sandhed bag bloktilskuddet aldrig rigtig blevet kortlagt, men at Danmark både får store mængder af sit såkaldte tilskud tilbage, og at Danmark på en række andre områder høster store fordele i milliardklassen af fællesskabet med Grønland, er der vel snart ingen, der er i tvivl om længere.

Det gamle danske verdensbillede af bloktilskuddet og den danske historiske håndtering af Grønland smuldrer således i disse år ganske voldsomt, og derfor har vi også brug for en ny forhandlingsposition mellem vore to lande – en ny begyndelse, om man vil.

Jeg ser på de sande økonomiske tilstande og det kommende verdensbillede, der tegner sig – ikke blot omkring olien, som måske er der, og de andre mineraler, der skyder frem nord for polar-cirklen, men også set i lyset af de ufattelige æn-

dringer, som et varmere klima vil medføre i det nordatlantiske område. Hvis isen ved Nordpolen smelter i det omfang, det forventes i disse tider, vil hele det transportmæssige og erhvervs-mæssige klima i og omkring Grønland ændres så radikalt, at det er vanskeligt at overvurdere betydningen. Hvis Nordvestpassagen endelig åbnes for interkontinental trafik, og polhavets bund bliver tilgængelig for mineral- og olieudvinding, vil hele regionen ændres til et af verdens nye brændpunkter. Det gamle hyggelige forhold til lille Danmark vil være en saga blot, og derfor bør vi allerede nu finde en formel, der kan sikre vores sammenhold, også i den nye tid, for vores nuværende model overlever alligevel ganske enkelt ikke fremtidens krav.

Kl. 17.20

Det, der skal til, er en model, der giver vort land en international placering, så vi kan agere frit og selvstændigt i dagens globale virkelighed i samarbejde med Danmark. Vi ønsker et frigørelse og ikke en løsrivelse; vi ønsker et samarbejde og ikke en konflikt; vi ønsker venskab og ikke animositet; og vi ønsker sammenhold og ikke splittelse, som jeg så mange andre gange før har understreget fra denne talerstol. Men vi ønsker først og fremmest vores frihed.

Nøglen til et bedre og mere værdigt samarbejde for begge parter er en afskaffelse af bloktilskuddet. En start på den proces kunne være, at vi politikere gør alle borgere i både Danmark og Grønland klart, at bloktilskuddet ikke er og aldrig har været noget lån. Bloktilskuddet har alle dage været Danmarks kompensation for den danske brug af Grønland, og faktisk har Danmark uden tvivl haft større økonomisk fordel af forholdet til Grønland end omvendt, specielt hvis vi tager NATO-medlemskabet med ind i billedet.

Grønland skylder altså ikke Danmark en øre for de såkaldte bloktilskud, der er brugt, og derfor vil jeg også opfordre til, at det, vi fokuserer på, er, hvordan vi kan stoppe bloktilskuddene i fremtiden uden skadevirkning for den grønlandske samfundsøkonomi og gennem en anstændig model i overensstemmelse med de danske forventninger. For når først olien springer, bliver udfordringen jo at holde hovederne kolde og hjerterne varme, mens den grønlandske økonomiske afhængighed af bloktilskuddet smelter væk sammen med isen, og der i stedet vælter milliarder af dollars op af den grønlandske undergrund.